

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 an 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/4 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 an 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/4 an 7 fl.

1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/4 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.
a treia-oră 5 cr., și timbra de 30 cr.Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 11
Telefon Nr. 11.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază.
Numele singuratici à 5 cr. se vînd la „Tipografia”, soc. pe acțiuni.

Să se declare ministru!

II.

Este negreșit în interesul nostru bine priceput, ca ministrul de interne să rezolve cât mai curând recursurile, ce s'au dat în cauza opririi celor două conferențe.

Prin opririle acestea ni-s'a dat o lovitură mai mare ca ori-care alta, din câte am primit sub sistemul „fericitorului liberalism”. Și când e vorba să facem vre-un demers în fața acestei lovituri, pe cine avem în față? — pe primul din Sibiu. Ear' la spatele lui? — pe vice-comitele comitatului.

De ce se ascunde guvernul „liberal” sub astfel de firme? De ce nu ia însuși responsabilitatea faptelor, pe cari însuși poruncește să le comită organele sale?

Guvernul se laudă pretutindenea că este „liberal”, și eată față de noi se comită la porunca lui „barbarii”. De ce se ascunde „liberalul” ministru și nu are curajul să recunoască în fața lumii, că el este autorul acestor barbarii „constituționale”?

Guvernul trimbiță în toată Europa, prin organele sale plătite, că libertate mai mare pentru naționalități nu există nicăiri, ca și în Ungaria. Știm, că e o minciună; durere, că nu numai știm, ci o simțim la tot pasul; cu toate acestea mai sînt încă mulți oameni de influență, cari cred organelor ce mint pentru bani. Acum însă noi li-o putem spune de nou tuturor, că nu numai nici o libertate nu mai este garantată naționalităților, nu numai că ni-se deneagă libertățile cetățenești, ci ni-se deneagă caracterul național, ni-se deneagă baza cea mai firească a organizației noastre, ni-se deneagă în-sași existența.

Nu, că nu s'ar recunoaște libertăți pe seama naționalităților, dar' nu se mai recunoaște existența lor, nu se mai recunoaște peste tot nici o naționalitate, decât cea maghiară.

Aci am ajuns prin oprirea conferenței naționale și prin proclamarea principiului enunțat în motivarea aceleia.

Pretindem însă, că dacă guvernul tolerează cu lunile, ca să se susțină volnicii întemeiate pe astfel de baze, ca dacă guvernul aprobă chiar acest principiu, atunci se se declare însuși, se susțină însuși, că în Ungaria principiul național nu poate forma baza vreunei grupări politice, ori a vreunei conferențe; se susțină însuși, că în Ungaria nu există naționalități. Și dacă cutează să o facă aceasta, să o facă cât mai curând, și să nu ne țină cu lunile în nehotărîre, când e vorba de existența noastră.

Credem, că guvernului nu-i vine bine, ca să-și asume responsabilitate pentru astfel de volnicii; pricepem, dacă el se genează a subscie motivarea acestei volnicii, și a proclama și din partea sa principiul ce se cuprinde în ea; înțelegem, dacă el nu cutează a declara pe față, în formă concretă, răboiul de exterminare a naționalităților pe care l-a declarat deja pe ascuns.

Dar' noi nu putem suferi astfel de lașități.

Noi trebuie să pretindem, că cine ne răstoartă să iese pe față; sau dacă nu, să nu-și permită atacuri ascunse, de cari să-i fie rușine când ajung la cunoștința lumii.

Și dacă nu vrea să iese pe față, dacă nu vrea să se declare cât mai curând, noi trebuie să-l silim cu toate mijloacele ce ne stau la îndemână.

Până acum am făcut toate demersurile legale, toate formele prescrise pentru desfășurarea chestiunii pe calea justiției administrative. Atăta însă nu e destul. Cu recursurile ce s'au dat am oferit ministrului ocaziunea de a repara

rul, sau de a rezolva cumva chestiunea, luând el însuși responsabilitatea, care astăzi o are numai primul și vice-comitele din Sibiu.

Dar' pe lângă demersurile acestea formale, de domeniul justiției, — pe care știm cum e în Ungaria, noi avem datorința de a face și demersuri politice.

Actul comis, în contra căruia a pășit dl Dr. Rațiu cu recursuri, atinge cele mai de viață interese ale noastre; el spulberă în-sași baza vieții noastre politice. Cutezanța aceasta oarbă, furia aceasta nemărginită cu care sîntem loviți, cinismul cu care guvernul vrea să ne steargă din cartea vieții, complexul acesta de banditism politic, care este esența „liberalismului” din Ungaria, trebuie să ne revoalte, trebuie să ne miște întreaga ființă, trebuie să scormonească toată indignarea unui popor iubitor de libertate și iubitor mai pe sus de toate de drepturile sale imprescriptibile, naturale, care constituiesc viața lui.

Revolta aceasta sufletească, indignarea aceasta, care clocotește în tot Românul din toate unghiurile acestei țări, trebuie să se exprime, trebuie să se manifeste într'un mod vrednic, spontan și impunător. Glasul de protest energetic, care erupe involuntar din fiecare, în data-ce se gîndește la volnicia ce ni-s'a făcut, trebuie să se împreune, și să se exprime într'o formă potrivită, ca toată țeara să-l audă, și toată lumea să înțeleagă despre nedreptatea ce ni-s'a făcut.

Dacă până acum am cerut ca să se declare ministrul, să se declare guvernul, acuzi e timpul, ca printr'un pas hotărît să-l silim chiar, ca să se declare.

Sibiu, 18 Noembrie n.

DI Sturdza și Liga. Foilor maghiare li-s'a trimis din București următoarea telegramă sensibilă:

„Sturdza a declarat conducătorilor Ligei, cari l-au cercetat, că cu privire la situația critică actuală în Orient, *tradare* față de interesele cele mai sfînte ale României comit toți aceia, cari s'ar încerca să turbure relațiile bune cu Ungaria”.

O dăm cu rezervele cuvenite.

Pactul dus pe copcă. În sedința de luni a reichsrathului din Viena s'a pus la ordinea zilei propunerea de urgență a deputaților *Pattai* și *Lurzer*, de cuprinsul, că pactul cu Ungaria se se absoadă. Urgența s'a primit, și după-ce ministrul de comerț *Glanz* a făcut o declarațiune de acel înțeles, că guvernul austriac nu va suferi o reînnoire a pactului *prin dorire*, adică *prin neabșiere*, ci va abșice la timp potrivit contractul cu Ungaria: s'a primit propunerea numiților deputați în întregul ei cuprins. Care va să zică, Austria abșice Ungariei prietenia, și dacă aceasta are necesitate de Austria, pactul se va lega astfel cum cer interesele Austriei. Eata de ce s'a îngădit atât de bine Băffy cu o droaie de mameluți! Vom reveni.

Întrunirea conservativilor. Partidul conservativ din România a ținut Duminică o mare întrunire publică în Craiova.

Au luat cuvîntul domnii Lascar Catargiu, D. G. Panu, Ionel Grădășteanu, Disescu, Tache Ionescu, N. Filipescu, toți vorbind aspru contra guvernului și condamnându-l fără erutare atitudinea în chestiunea Metropolitului-Primat.

S'a atins și ținuta actualului guvern în chestiunea națională.

Dela alegeri. Cîmărea de la Lehotă-de-sus, (comitatul Arva), care a avut loc între alegătorii partidului popular și ai partidului liberal, se va termina verosimil cu o monstruoasă condamnare. Nu mai puțin decît 73 de alegători populari sînt puși sub acuză pentru agitație, și presupunînd, ca martori în contra lor vor fi solgăbiralele, notarii și gendarmii, — condamnarea lor e mai mult

ca sigură. Pertractarea finală se va ține pe la mijlocul lui Decembrie.

Întocmai ca la Mehadia. Și bătuți și împușcați, și pe deasupra apoi și — în-temnițați!

Scornituri liberale. Știrea, că notarul public regese din Vinga Szatmáry nu ar fi depus jurămîntul în calitate de președinte de alegere, și că prin urmare mandatul de deputat dietal al tînărului și harnicului preot catolic Blaskovits va fi mimicit din greșeli de forme, — nu e exactă. După-cum i-se scrie lui „Alkotmány”, numitul notar public a depus jurămîntul, despre ce dovedește protocolul luat sub nr. 250/kp. v., aflat în arhiva comitatului Timiș.

Naționalitățile în Austria.

Reproducem din *Liga Română* următorul frumos articol:

Când auzi și vezi și seamă-ți dai de tot ce se face și de tot ce se publică de către Maghiari în chestiunea naționalităților din Ungaria, o adîncă revoltă sufletească te cuprinde.

Acest sentiment îl are fiecare om cult, în fața nedreptății.

În special noi Românii, simțim par'că o revoluție a sîngelui nostru, când ne gîndim la strivirea, la exploatarea și umilirea la care sînt expuși Românii de peste munți și soții lor în suferințe: Slavii din Ungaria și Croația.

Străin să fii și trebuie să te revolți de fațașă sfidare a ori-și-cărei noțiuni de drept, pe care o constă pe fiecare zi, la fiecare paș în procedarea Maghiarilor față cu Slavii și Românii supuși coroanei ungare.

Ei bine, aceste resentimente sînt firești. Ele sînt protestul viu al naturii morale în contra violentărilor concepției moderne de drept.

Nu mai așa înțelegi, de ce simțеști par'că o liniștire și ai chiar un sentiment de oare-care simpatie, când treci cu gîndul în Austria și examinezi situația naționalităților de acolo.

Un mic și neînsemnat rîuleț, Leitha, desparte Austria de Ungaria, și cîtă deosebire, ce distanță enormă între direcțiile politice de naționalități din aceste două state, de sub sceptrul unuia și aceluiași Monarch!

Negreșit, că cei-ce cunosc mai deaproape raporturile naționale din Austria nu au de loc motive de a fi, din punctul de vedere al principiului național, mulțumiți cu situația în care se găsesc popoarele Austriei.

Cele mai multe naționalități din Austria sînt menținute într'o stare de inferioritate politică, nemulțumirea lor cu sistemul de guvernare este generală, plîngerile despre asuprire răsună din toate părțile, cu toate acestea deosebirea rămîne enormă față cu situația din Ungaria.

Ear' dacă deosebirea e într'adevăr atât de pronunțată și dacă, tot făcînd o comparație cu Ungaria, simțеști oare-care simpatie pentru Austria, îți poți face o idee de minciuna, de falsul și de brutalitatea concepțiilor de drept, cari sînt la baza statului maghiar.

Adevărul e, că în comparație cu Ungaria, Austria este un stat modern, care își schimbă încet dar' constant bazele reacționare și absolutiste ale politice sale, cu baze nouă, mai etice, mai drepte.

Cu un cuvînt: în Austria politica de naționalități a guvernului e încă foarte nedreaptă, dar' ea se face cel puțin în condițiuni europenești.

Din Austria a pornit în 1848 lozinka politică: egalitate de drepturi naționale pentru toate naționalitățile.

De atunci și până astăzi sînt aproape 50 de ani și egalitatea de drepturi naționale e încă departe de a fi realizată.

Dar' un lucru se poate constata: Austria e azi incomparabil mai aproape de „egala îndreptățire a naționalităților” și astfel de pacea națională, decât Ungaria.

Naționalitățile din Austria au de fapt o serie de drepturi naționale nu numai pe hîrtie, ci și în practica vieții.

Polonii din Galiția bună-oră se bucură de oare-care autonomie; administrația și instrucția publică are un caracter cu desăvîrșire polonez.

În Lemberg și Cracovia funcționează universități poloneze.

Cehii au vre-o 50 de școli secundare, în care instrucția se face în limba lor națională; au o foarte respectată și respectabilă universitate națională la Praga. Aproape toată administrația și justiția se face în ținuturile cehice în limba cehă.

Slovenii dela Sud dobîndesc pe fiecare an „concesiuni” dela guvernul vienez. Administrația și justiția și în parte instrucția publică se fac în limba națională slovenă.

Triestul și Trentinul sînt italienești aproape în toate ramurile administrației. Fiecare popor se bucură, în măsura legilor existente, de dreptul de întrunire și asociare. Întrunirile și asociațiile naționaliste sînt foarte numeroase în Austria. Fiecare popor își are reprezentanții s-i în camera Austriei.

Ei bine, naționalitățile din Austria reacționară, se bucură de drepturi naționale, a căror simplă accentuare este suficientă în Ungaria, pentru-ca cineva să fie „trădător de patrie” și aruncat în pușcărie.

Cu toate aceste drepturi naționale, cele mai multe naționalități din Austria sînt nemulțumite și luptă cu extremă înverșunare pentru revindicarea unei serii întregi de alte drepturi naționale pentru a se constitui în individualități de state.

Dar' ceea ce este important, aceste naționalități pot lupta pe teren parlamentar și extra-parlamentar, pentru-că legile Austriei prevăd, deși în măsură restrînsă asemenea drepturi ear' legile sînt respectate.

Mai deunazi contele Badeni a făcut în chestiunea naționalităților următoarea declarație: „Restabilirea sau cel puțin pregătirea împăcării naționalităților trebuie să fie considerată de fiecare guvern drept una dintre cele mai de căpetenie probleme.”

Dacă voim să ajungem acest scop aplicarea de măsuri unilaterale este exclusă.

Pacea între naționalități este o mare necesitate pentru stat. Dar' și statul este o necesitate pentru naționalitățile ce rivalizează între sine.

Aceste chestiuni se pot rezolvi numai cu tact și reciprocă bunăvoință, și nu este permis, ca cu acest privilegiu, vre-o naționalitate să fie lăsată pradă altei naționalități.”

Ei bine, dacă în situația în care se găsesc naționalitățile din Austria, și față cu asemenea dispoziții din partea guvernului, aceste naționalități luptă fără răgăz — și bine fac — ce ar trebui să facă naționalitățile din Ungaria în situația lor?

Însă aceste naționalități nu pot face mai nimic de seamă, tocmai pentru-că între Austria și Ungaria este o deosebire imensă.

Și cu toate acestea Maghiarii mai au sfruntarea de a vorbi de Austria „absolutistă”, și de Ungaria ca de-spre „patria liberalismului și a democrației”!

E culmea cinismului!

Enunțaiuni ministeriale.

Ministrul de culte Wlassics a fost ales deputat dietal în cercul electoral *Csáktornya*, comitatul *Zala*. Cum, pe ce cale, nu împoartă. Sigur, că pe calea pe care s'au ales toți deputații din partidul guvernamental. Ce e de remarcat, e împregiurarea, că în comitatul *Zala* singur ministrul Wlassics a putut obține mandatul de deputat dintre candidații guvernului, ceilalți toți au căzut față de candidații partidului popular, care dominează și situația în acest comitat. Mandatul de deputat i-s'a predat ministrului prin o deputație de 25, căreia ministrul i-a ținut o vorbire de mulțumire, atîngînd și chestiuni politice. A zis între altele Wlassics, că partidul popular e numai un fenomen trecător, un eflux al reformelor mari politice și sociale, care, precum de repede s'a ivit, tot atît de repede va și dispăre, pentru-că mulțimea se va convinge, mai curînd ori mai tîrziu, că pericolele ce se atribuiesc reformelor nouă bisericești, nu sînt temeinice, ci sînt curate imaginațiuni. Ministrul a continuat apoi astfel: „Una e adevărat, anume aceea, că partidul popular se folosește de arme condamnabile, pentru cari, mî tem, că va fi tras cîndva la răspundere, întrebare fiind cu insistență de sînt adevărate scorniturile și afirmările seducătoare, cari se sîdesc astăzi în mintea și inima poporului? Partidul popular va trebui să răspundă odată pentru știrile alarmatoare, că: se vor delătura clopotele dela biserici, se vor cassa crucile de pe la răspîndile stradelor, din biserici se vor face grînare, ear' în contra creștinismului se pregătește o luptă de extirpare! Viitorul va scruta, că oare se potrivește cu spiritul creștinătății a face amenințare, că copiii părinților cari țin cu guvernul nu vor fi botezați creștinești, ear' cetățenii liberali nu vor fi împărțеști la moarte cu Sîntele Taine?”

Așa a grăit ministrul Wlassics. Va se zică, d-sa timbrează de scornituri malițioase temerile de urmărire triste ale reformelor politico-bisericești. Așadar se nu ne temem, ear' pentru scornituri se tragem la răspundere pe cei din partidul popular. Cu așa ușurință o spune aceasta ministrul Wlassics, încât ar crede omul, că legile nouă eclesiastice ar fi pline de morală și religiozitate, până-ce în fapt, nici legile școlare, și nici cele nouă bisericești nu conțin nici o dispozițiune referitoare la morală, religione, ori la respectarea sîntei cruci; nu ating cu nici un cuvînt botezul copiilor, înmormîntarea bisericească a răposaiților, ori binecuvîntarea bisericească a însurățelilor, — cu un cuvînt: biserica, dogmele, nu mai există pentru guvernul nostru, și totuși temerile de o apropiată catastrofă bisericească sînt numai scornituri malițioase pentru dl Wlassics.

Creadă ministrul Wlassics ce va voi, și vorbească cum îi place, noi știm, că reformele mari liberale nu sînt scoase din isvorul creștinismului, prin urmare sînt contrare sîntei cruci; și tot ce e contrar crucii, contrar ne este nouă, tuturor creștinilor. Partidul popular a intrat dară în luptă pentru apărarea crucii, și de aceea întîmpină simpatii din partea tuturor naționalităților creștine.

Temerea apoi, că clopotele se vor lua dela biserici, ear' acestea se vor prefăce în grînare, nu sînt tocmai nemotivate. Știm doară, că ideile cuprinse în nouele legi, sînt ale kossthistilor, și știm, că Kossuth a ridicat la timpul seu clopotele din turnul bisericilor și a făcut din ele tunuri, ear' de funiile clopotelor a spânzurat pe bieții preoți români, și din biserici a făcut grînare și grajduri de cai. Avem apoi și exemple mai recente despre urmărirea crucii, de pildă batjocura ce s'a făcut ins'gnilor creștinești, în spelunca millenară *Ösbudvár*, cu ocaziunea arangerii unui convoi de desfrînare, când semnul crucii a fost pîngărit și desonestat în în-sași capitala țerii.

Între astfel de împregiurări nu ne mirăm dară și aflăm de foarte natural, ca aderenții partidului popular, cari în cea mai mare parte sînt preoți, să amenințe pe cei-ce deviază dela calea adevărului și a creștinismului, cu aceea, că nu le vor boteza copiii, și nu-i vor înmormînta, deși astfel de amenințări par' a fi prea

exagerate, și seamănă mult cu scorniturile inventate de oamenii lui Wallase.

Întru apărarea crucii partidul popular posedă simpatia tuturor popoarelor din țară; și numai un lucru i se ia în nume de rău, că combătând el păgâneștile legi eclesiastice, nu combate totodată și tendința lor ascunsă de a maghiariza și desnaționaliza popoarele nemaghiare din țară, căci față de popoarele nemaghiare atacul e dublu, fiind el îndreptat în contra credinței și în contra limbii. Dar' cu toate acestea, noi nu ne temem. Poate di ministrul Wallase să ridice toate clopotele din bisericele românești, poate să nimicească toate crucile dela răspântii, din țarină, și chiar și din cimiterii, noi tot vom rămâne aceeași: *Români și creștini*.

Din Blaj.

Sinodul archidieceșan.

— Raport special. —

Blaj, 17 Nov. n.

Azi s'a întrunit ac el dintâi sinod archidieceșan, ținut sub I. P. S. Sa Metropolit Victor. Convocarea lui a deșteptat în toate straturile bisericii noastre cele mai vii bucurii și toți au legat de el cele mai mari speranțe.

Dela cel de pe urmă sinod, ținut la 1889, sub metropolitul Vancea, nici odată n'a fost atât de dorită o astfel de adunare, ca acum. Azi, interese adânc tăietoare în viața bisericească poartă în mod imperios ținerea unui sinod, în care la oală anchiereul cu preoții se cerce lecuirea acestor neajunsuri. Legile bisericii de sub actualul regim au lovit deodată în mod simțit în venitele preoțiilor noastre. Și multe facă alte considerațiuni, poartă nesmițit convocarea de urgență a sinodului.

La glasul archiereului au răspuns în treag preoțiile archidieceșane prin delegații sei. N'au lipsit decât protopopii Boer dela Odorheiu, Beniamin Pop dela Uioara și Dobrescu dela Sebeș, împedecați fiind; toți ceilalți încă de Lunii erau sosiți în Blaj. În aceeași zi, la orele 3, toți s'au întrunit la reședința metropolitană, spre a-și prezenta credenționalele. Comisiunea verificatoare având de președinte pe canonicul Moldovan și de membri pe protopopii Rațiu, Hățăgan, Laslo și Bărbat, a verificat pe toți delegații afară de doi, cari n'aveau credenționalele recerute.

După prezentarea credenționalelor toți membrii sinodului, sub conducerea canonicului Moldovan, s'au prezentat la I. P. S. Sa di Metropolit, spre a-și depune omagiile de reverență. La vorbirea acestuia a răspuns Metropolitul, apoi s'au retras cu toții spre a lua parte la producțiunea, pe care elevii internatului Vancean de băieți au arangiat-o în onoarea membrilor sinodali. Sala de gimnastică, unde a fost producțiunea studenților, de abia a cuprins pe cei ce au luat parte. S'au cântat câteva piese, cu vocea și cu orchestra internatului și apoi s'a jucat piesa „Medicul fără voce”, comedie localizată după Molliere.

În ziua următoare, la orele 7 dimineața a fost liturgie solemnă, pontificând Excelența Sa cu numeroasă asistență de canonici, protopopi și preoți din provincie.

La orele 9 s'a început ședința întâia. Invitat de o comisiune de 7 membri, în frunte cu vicarul Rațiu dela Făgăraș I. P. S. Sa a intrat în sala ședințelor fiind vii aclamat de cei prezenți. I. P. S. Sa a deschis sinodul cu vorbire care lasă să urmeze:

Venerat sinod archidieceșan!

„Sunt fericit, că vă pot saluta, venerați în Christos frații ca pe cei ce fără preget ați urmat versului convocator al arhipiscopului vostru și din cele mai depărtate ținuturi ale acestei archidieceșane a Alba-Iuliei și Făgărașului, din puterea oficiului ce vi s'a concredut și în parte din încrederea vener. cler, care v'a trimis aici ați venit la acest scan metropolitan, ca în sinodul archidieceșan să ne statum împreună despre lipsele cele de acum ale sf. noastre biserici.

I. Amăsura dorinței voastre, dela preafinaltele locuri așezat în fruntea archidieceșanei și a provinciei metropolitane dela zina, în care am cuprins această înaltă solie, de a vă conduce, stat-am cu de-adinsul de lucru să cunosc limpede statul bisericilor archidieceșane; de un an și jumătate avui privilegiu a da față cu mulți din vener. cler și din poporul credincios, a asculta dorințele multora și ale și implini după împregiurări.

Și dacă nu m'a fost încă conces de a eși, precum aș fi dorit măcar și numai la loc central al celor mai multe districte, ca din intuițiune să cunosc în parte pe fiii credincioși de sub ascultarea acestui sf. scan arhipiscopesc; am cugetat în Domnul a fi oportunitate și salutar să vă rog, ca să osteniți încoace, și acum imi saltă inima de bucurie văzându-vă adunați, ca într'această venerandă corporațiune a sinodului archidieceșan, să am și eu mângâierea de a vă vedea și a vă cu-

noaște și a mă bucura în Domnul de prezența voastră.

Că vouă, mi-se cade să vă mulțumesc și cu graiu viu, pentru toate câte impliniți, fie după așezămintele dela părinții noștri, fie după dorința, ce v'am descoperit-o în bună înțelegere cu prea vener. capitul al bisericii noastre catedrale metropolitane. Recunoștință vi-se cuvine, ca celor ce au zel apostolic: „ispitiți și faceți diagnostic morburilor celor de multe feluri ale sufletelor, ascultați plânsurile drepte ale oamenilor cu frica lui Dumnezeu, mie imi împuținați o parte din îngrijiri, ori de bună-seamă mi-o ușurați cu ajutorul vostru, cu privegherea voastră, cu călătoriile, cu ostenele, ba chiar și cu pericolul voastre”. (Benedict XIV. de synodo dioces. lib. I. c. II, 2).

II. Feste acestea deapănare mă strînge simțul sacru de grație către antecesorii de pie memorie; legilor, așezămintelor și statutelor aceluia a procura valoare, eată o datorință a mea din cele mai de frunte! Știu bine, că dela vaza dreptului atrîm și autoritatea archiereului; înșivă știți, că nu este fericire fără ordine, nici ordine fără autoritate, nici ordine statornică fără autoritate constantă: dară experiența de toate zilele ne învață, că precum se întâmplă aia, așa și în această archidieceșă de Dumnezeu scutită, multe din cele așezate cu înțelepciune în sinoade, ori nu se observă deajuns, ori de totul se dau uitării.

Că doară aceasta este condițiunea legiuirilor omenești, ca „legile să se abroage nu numai prin sufragiul legislatorului, ci și cu consensul tacit al tuturor, prin desvătudină”. (Justinianus imp. libro 32 §. 1 ff. de legib.) De aceea este consult, ca așezămintele legale prin o consuetudine apriat se prindă rădăcină, că după cum învață Grațian: „Leges constituuntur cum promulgantur, firman-tur vero cum moribus utentium approbantur”. (Cavon 3 § leges dist. 4), va se zică, „legile se așează când se promulgă, întăresc-se când trec în năruirile celor ce se folosesc de ele”.

Ear' dacă socotim natura membrilor societății pentru cari se croesc legile, vedem, că „sunt destui de aceia, pe cari și numși cu monițiune îi îndupleci spre bine; sunt pe cari la toate ai să-i îndrepti prin precepte; sunt și de aceia, pe cari cu pedepse ai să-i tragi”. (Benedicti XIV de sign. dioec. lib. I. c. 2 III.)

De aceea întrucât doresc, precum imi este datorința a procura valoare așezămintelor și statutelor archidieceșane, mi-se impune necesitatea a mijloci, ca toți cei chemați a priveghia preste execuțiunea preceptelor salutare, în acelea cuprinse să le aibă acele așezăminte în proaspătă memorie, se cunoască deamăruntul motivele întemeiate și ineluptabile, pentru cari au fost acele așezăminte statorice și astfel să fie destoinici cu ușurință a lumina și pe alții, ca amăsurațelor așezăminte să își stimpere dorințele să-și dirigă faptele.

III. Civilizațiunea socială sub influențele unei autorități vii se află în stadiul progresului. Cunoașteți din documente ce era Blajul, când anul 1738 din clemență prea înaltă ajunse de fundațiunea perpetuă pentru dotațiunea episcopiei Făgărașului. Vă mirați cu tot dreptul de puterea binefăcătoare, care într'un veac și jumătate știu să se adaugă satului Blaj opidul chemat a fi reședință metropolitană și în instituturile sale umanitare cu drept cuvânt lăudat ca izvor de lumină abundanță pentru fiii sîntei noastre biserici.

Cultura ce s'a revărsat de aici, ca ori și care alta își are de element constitutiv între altele și tradițiunea, care fie privat, fie în public își trage învătătura din timpurile trecute, și își află indemn în lipsa ce se simte și în folosul necunoscut al așezămintelor cari au să fie promovate.

Veneratul cler al episcopiei de odinioară a Făgărașului încă își are parte însemnată în rezultatele, cari le putem astăzi înregistra. Conservă cu scumpătate multe din tradițiile moștenite dela părinți, așezămintele de bună rînduială fie aci în centru, fie pe la bisericile singuratic, le-a legat de razimul tare și probat al disciplinii sacre canonic. Cu devotament rar s'a lipsit de arhivării sei și toa-gului blând al aceluia plecându-se, autoritatea lor cea îndreptătoare nici-când n'au socotit-o de pedecă, ce ar opri avântul, ci mai virtos de condițiune, absolut necesară la progres.

La clerul acesta, măcar deși a avut temeiuri destule în postulatele sale a ținut la dotațiune cuvenită: nici-când n'a pregetat din lipsele sale a rupe parte și pentru scopurile generale ale bisericii și a patriei spre zidirea mai grabnică a mănăstirii din Blaj, în sinodul din 26 Ianuarie 1838 oferise ven. cler 25.000 fiorini, de a plăti în 5 ani, nu doar' din prisosul venitelor sale preoțești, ci legătându-se

a-și vinde averile private (Ioan Moldovan: Acte sinodale, tomul II. pagina 94). Sub păstoria episcopului Petru Paul Aron a contribuit fiecare preot câte un galbin, ca să se zidească școalele, „precum s'au și zidit în curtea episcopiei dela poartă până în biserică un zid cu 2 contignții” (T. Cipariu: Acte și fragmente, pag. 109). În prețul domeniului din Cut împreună cu tipografia, lăsată de zestre seminarului, dela cler s'a adunat 3000 fl. (I. c. pag. 110). Știut-a clerul și de legăturile grațitudinii, de câte-ori se aflau în pericol tronul și patria, eppul împreună cu tot clerul au înarmat scadoane de husari într'u serviciul prea înalt (I. c. pag. 107).

Chiar și în zilele noastre între împregiurări de tot diverse, ven. cler avem în mare parte de a mulțumi colecta instituită pentru edificul cel nou al gimnasiunii.

Între aceea, în era mai de-aproape același ven. cler, după-ce sarcinile publice fiecare cetățean are să le poarte după proporțiunea averilor, s'a văzut însuși aviat a se îngriji de ajutoare, ca să poată corespunde așteptărilor obicinuite a i-se formula din partea obștei creștinești.

Fundațiuni prea generoase făcute de 3 archierei antecesorii demni de recunoștință perpetuă, multe lipse suplinesc, dar' indignitelor ivite nici pe departe nu sunt poporționate.

Scăzământul venitelor îndatinate până aci, mai cu seamă pe purtătorii oficiilor protopopești îi atinge în mod simțit, dar' întreg clerul stă sub influența apăsătoare a jurstărilor schimbate: am judecat drept-aceia mai cu seamă și din acest indemn a fi oportunitate, ca adunându-ne în sinod, să cercăm ceva expedient de provisiune.

IV. Simțul creștinesc de datorință între toți cei ce se bucură de darurile spirituale ale bisericii, desvoaltă iubirea de ordine și ajută societatea creștinească la prosperitate. Contrarul acestui simț generos creștinesc este interesul privat, o societate regulată numai de interes devine pradă egoismului ori a individualismului, care se va încerca ordinul social a-l apleca spre binele propriu privat.

Suferințele grele avu biserica noastră de-a îndura din acest indemn al predominiiu voinței individuale asupra intereselor sociale: așezămintele sinodului general din 25 Maiu a. 1739 arată că părinții au fost siliți a cerca remedii întru paza imunității persoanelor eclesiastice.

De atunci încoace adesea s'a încercat individualismul a pune pedeci exercițiului jurisdicției sacre archierești! Violentele atentate erau apte de a turbura liniștea credincioșilor, aceluia violențe cu prevedință înțeleaptă a le preveni este oficiul sacru pastoral al nostru al tuturor.

Rîndul cel bun în biserică datori sîntem a-l conserva, și ori-unde admoniațiunile părințești nu s'ar dovedi îndeajuns, prin exercițiul prompt al justiției sacre avem să aplicăm remediile prevăzute în ss. canoane; prin asta vom dovedi, că este autoritate viață în s. biserică, a cărei așezăminte nu se pot călca nepepedești.

Vor vedea credincioșii pe păstoriile lor într'amându-se în paza așezămintelor sacre: și vor cunoaște, că lauda numelui creștin și folosese aceluia au influență binefăcătoare, precum peste societatea creștinească, așa și peste familiile singuratic, cari cu psalmistul vor pute striga: „Aceasta este mângâierea mea într'u neocaz meu, că cuvântul tău m'a viat”. Psalm 118.

V. Atins-am acestea Ven, Sinod! nu pentru-că prin acestea s'ar exhauria motivele din cari am crezut a vă ruga să osteniți încoace: ci pentru-ca de acum să vă împărtășesc dorințele părințești față de interesele cele mari ale sf. bisericii, cari în asemenea mod au să fie scumpe și sacre ven. cler și credinciosul popor.

Dați-mi voe, ca cu sf. apostol Pavel să vă rog:

„Iubiții mei frați, fiți tari neclătiți, sporind întru lucrul Domnului, pururea știind, că și osteneala voastră nu e deșeuartă întru Domnu”. I. c. Corint. c. 15, 58.

Cu darul Domnului nostru Isus Christos, cu iubirea lui Dumnezeu Tatăl și cu ajutorul Spiritului Sfânt, sinodul archidieceșan de Alba-Iulia și Făgăraș îl declar de deschis.

În ședința aceasta s'a ales numai comisiunile. Ca notari au fost aclamați protopopii Hățăgan și Bărbat, profesorul Dr. Szmigelski și parochul Elie Cămpian. S'au trimis două telegrame omagiale: la Maiestatea Sa și Sfinția Sa Papa dela Roma, subscrise în numele sinodului de Metropolitul și notarul Hățăgan. S'au cetit telegramele sosite dela judele Iosif Pop din Pesta de cuprinsul: „Sinodului nostru archidieceșan îi doresc succes în implinirea misiunii sale!” — și dela protop. Pușcariu: „Felicităm pe convocatorul sinodului, dorindu-i succes strălucit”.

În comisiunea administrativă, a cărei președinte e canonicul Moldovan, s'au ales ca membri protopopii Russu, Simion Pop, Ioan Pop, Solomon, secret. Dr. Bunea și preoții Tănăvean și Ioan Pop dela Gilău.

În comisiunea școlară sub președința can. Hosszu s'au ales canonicul Gavril Pop, vicarul Rațiu, preotul Uilăcan, directorul Muntean, profesorul German și preoții Orbean și Papiu.

În comisiunea financiară de sub președința can. Dr. Rațiu, s'au ales protop. Moldovan dela Cătina, Micu, Montani, Vas. Pop, parochul Russu dela Chicind, Lița și Bunea.

La prânzul dat la 1 ora au luat parte toți membrii sinodului. Aci a toastat Excelența Sa pentru capul bisericii și pentru al statului. Canonicul Moldovan pentru Metropolitul, prot. Cutean pentru canonici și altele.

După prânz s'au întrunit comisiunile spre a-și face lucrările. Pe când scriu și relele acestea se ține a doua ședință. De seară va fi serată musicală-teatrală, arangiată de diletanții de aci în onoarea sinodalilor.

Cronică politică.

Rusia mijlocitoare.

Pe multă lume a surprins rezultatul telegrafic de câteva rînduri al unui articol apărut în ziarul de frunte rusec *Petersburgska Viedomosti*, al cărui șef-redactor este principele Uhtomskii, unul din cele mai intime persoane din giurul țarului, pe care l'a și însoțit în călătoria sa prin Asia, în 1891. Articolul din chestiune intitulat *Pax vobis*, este un fel de apel-admoniție în cuvinte cât se poate de cruțătoare, recomandând Francezilor să se lapede de gândurile de răsunare și să învețe a uita. Ca pilde istorice întru spriginirea propunerii sale, ziarul aduce pe Rusia, care a uitat celelalte petrecute în 1812, și pe Austria, care cu tot dezastrul dela 1866 nu numai că nu se gîndește la răsunare, dar' trăiește într'o alianță din cele mai intime cu cel ce l'a pricinuit acest dezastru.

Foasia rusească asigură, că dacă în cauza împăcării între Franța și Germania s'ar adresa una sau alta dintre ele către Țar, el cu dragă voe ar primi rolul de mijlocitor. Popoarele Europei ar pute ști, că singur numai Țarul poate striga către ambele aceste țări cuvîntul: *Pax*. Poporul german n'are trebuință a fi admoniat în această privință.

Având în vedere legăturile de intimitate între Țarul Nicolae II. și șef-redactorul foi rusești, se poate presupune, că articolul n'a apărut fără învoirea țarului.

Păcă azi nici o foaie din câte le primim, nici din cele slave n'a reproduș mai mult după *P. Viedomosti*; ear' din partea țarilor și popoarelor îndomnănite, singur *Figaro* s'a pronunțat în chestiune. Telegrama sosită spune numai atîta: *Figaro*, care crede a fi observat, că mai multe ziare din străinătate au pornit mișcare în interesul apropiierii între Franța și Germania și anume pe baza neutralizării Elsației și Lotaringiei i, precum, și pe aceea a declarării orașelor Metz și Strassburg drept orașe deschise, pune acum întrebarea, că ce este scopul mișcării și declară, că Franța stă cu totul departe de această mișcare.

Foile germane nu s'au pronunțat până acum de loc, ceea-ce se poate lesne pricepe.

Nouă ni-se pare, că *Figaro* nu spune tocmai adevărul, susținînd, că Franța stă „cu totul” departe de mișcare. Noi sîntem convinși, că chestiunea aceasta se discută deja de mult între oamenii de frunte francezi și ruși, ba că s'a vorbit de ea și cu ocaziunea petrecerii țarului la Paris.

Pace între Italia și Abissinia.

Ziarul francez *L'Eclair*, de obicei bine informat, aduce cel dintâi știre, la 14 c., că mult pomenitul major Nerazzini a reușit să încheie pacea între Italia și Abissinia. Pe când agenția telegrafică italiană „Stefani” nu știa nimic despre așa ceva, agenția franceză „Havas” confirmă în toată forma știrea. Din Roma a venit numai ieri, 16 c., confirmarea știrii, indicînd următoarele condițiuni principale ale tractatului de pace:

1. Abolirea tractatului dela Uciali (în care se afla și o clausulă problematică despre suveranitatea Italiei asupra Abissinie. Red. „Trib.”)

2. Italia recunoaște deplina independență a Abissinie.

3. Granița pe viitor între Abissinia și colonia italiană Erythraea o vor forma rîurile Mareb și Belesa.

4. Prisonerii italieni aflații la Menelik vor fi puși în libertate fără vre-un preț de răscumpărare; Italia va da numai o despăgubire pentru spesele de întreținere lor.

De pe Marea-Neagră.

După o depeșă din Odesa, a lui *Daily News*, a sosit dela admiralitatea din Petersburg, prin

comandantul suprem al flotei de pe Marea-Neagră, în toate porturile de acolo porunca, prin care sînt provocați toți marinarii și ofițerii în rezervă ai acestei flote, a sta gata, pentru a se strînge, în decursul lunii Decemvrie la ori-ce moment în Sebastopol, dacă ar fi provocați.

Noue măceluri în America.

Frankfurter Zeitung vestește din Constantinopol următoarele: Astăzi (14 c.) au sosit aici cele dintâi știri directe despre îngrozitorul măcel, petrecut la 7 c. în orașul Everek, vilaietul Kaisar, în Asia-mică. Întreagă săptămîna de pe urmă un număr considerabil de Armeni, fiind meru chinuți și persecutați, populația de acolo s'a năpustit asupra unei mește turcești și a aruncat bombe printre populația turcească. Urmarea a fost, că toți Turcii din oraș și giur s'au sculat în contra Armenilor. În măcelul astfel produs au fost omorîți trei mii de Armeni și două sute de Turci. Trupele regulate ajunseră prea tîrziu și interveniră numai după-ce Everek, cel mai bogat oraș din întreg vilaietul, a fost cu desăvîrșire pusuit. Alte amănunte lipsesc încă. Guvernorul din Angora Tevfik-pașă, a căpătat ordin telegrafic, să plece imediat la locul întîmplării.

Apel și mulțumită!

Lipsca, 15 Nov.

Semestrul de iarnă s'a început și earăși sîntem cu toții întruniți în Lipsca.

Studiile noastre filologice ar lua un avînt și mai îmbucurător, dacă am ave mai multe cărți vechi, care ni-ar arăta limba din sec. XVI și XVII.

În călătoriile mele am aflat la unele biserici și persoane private destule cărți din secolul XVII, am rugat deci pe mai mulți, cari au dreptul să dispună asupra lor, să binevoiască a trimite astfel de cărți sau documente la seminarul român din Lipsca (Querstrasse 5), unde ar fi de mai mare folos, decât a le lăsa prală șoarecilor sau umezelei.

Chiar acum sînt 5 săptămîni de când am scris și trimis în schimb la vre-o 15 locuri cărți de ale mele; răspuns am primit dar' numai dela patru, și și dela aceștia, durere cu un rezultat negativ, trag însă nădejde, că celelalte vor fi mai îmbucurătoare.

În călătoria mea dela Arad către Sibiu și dela Oradea-mare până la Făget, ori-unde am ajuns, am aflat oameni, cari s'au în-sușiețit de studiile mele lingvistice și etnografice, cari m'au primit cu o deosebită dragoste și mare entuziasm; într'adevăr au făcut prea mare cinste unui simplu lucrător al științei.

Și nu numai pe mine, dar' și pe școlarii mei Dr. Bacmeister și Pușcariu i-au primit cu aceeași iubire.

Tuturor le exprim călduroasa mea mulțumită.

Dr. Gustav Weigand.

CORESPONDENȚA

„TRIBUNEI”.

— Reflexiuni. —

Sălagiu, Octomvrie.

Correspondențele apărute în numerii 193, 195 și 197 ai „Tribunei” sub numirea de „Lucruri triste în Sălagiu”, nu corespund întru toate adevărului. În numărul 193, în care se descrie pașul rătăcit al docenților, cari au pămuit națiunea prin călătoria la Pesta din incidentul millenialului, se vede, intenționează di corespondent a prezenta pe rev. vicar A. Barbuloviciu de nepăsător sau că chiar ar fi probat transgresiunea vătămării naționale comisă de învătătorii millenari.

O asemenea presupunere e o insultă la adresa unui bărbat, a cărui viață a fost și este o carte deschisă mai de 23 de ani, de când stă în fruntea afacerilor pe terenul bisericesc, școlar, cultural și național din Sălagiu, și pécătuește cel-ce aruncă umbră pe trecutul și prezentul acestui bărbat cunoscut înaintea întregii români. Noi aflăm superfluu și vătămător pentru modestia lui a-l apăra contra unor asemenea tendențe. Vorbească corpul învătătorilor români sălăgani, în fruntea reuniunii cărora stă de 22 de ani. N'a corespuns oare încrederea la care l'a chemat? și că oare neghină a sămănt în terenul învătămîntului popular din Sălagiu, care se produce fructele desbinării corpului învătătoresc de către sinul mamei națiune? Oare plugarul, care seamănă grâu curat, el poartă vina că răsară și neghină prin grâu?

Cine prezentează publicului cetitor un efect rău, trebuie să expună și cauza efectului. Causa efectului trist, că au rătăcit unii dintre învătătorii sălăgani la călătoria millenară, e presiunea mai mult decât morală, exerciată prin inspectorul școlar regesc asupra lor, pro-

Editor și redactor responsabil: **Teodor V. Păcățian.**
 Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe
 acțiuni: **V. H. Dressnandt.**

Nr. 4922—1896.

[2502] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de medic cercual în comitatul Sibiului, cercul Mercurei, se scrie prin aceasta concurs.

Reședința medicului cercual este Mercurea și aparține la cercul sanitar al seu comunele: Mercurea, Apoldul-de-jos, Amnaș, Topârcea și Ludoșul-mare.

Emolumentele medicului cercual sînt următoarele:

1. Salar anual 800 fl.
2. Bani de cuartir 200 fl.
3. Paușal de călătorie 300 fl.
4. Taxele după statut pentru cercetarea bolnavilor.

Medicul cercual deobligat a cerceta comunele aparținătoare de cercul seu, și anume: Apoldul-de-jos și Amnașul pe săptămână de 2 ori, Topârcea și Ludoșul-mare, pe săptămână odată și a ordina la orele prescrise.

Cerere concursuale instruite în sensul §. 9, I. 1883 și §. 143, XIV. 1876 au de a se prezenta pe lângă dovedirea funcțiunii de până acum și cunoașterea limbilor până în 15 Decemvrie a. e., d. a. la 6 ore subscribului.

Mercurea, în 12 Noemvrie 1896.

Pretor cercual suprem:
Mangesius.

Publicare de licitațiune.

Edificarea unei școli nouă în comuna Pianul-de-sus, protopopiatul Șebășului, se va da în întreprindere pe calea licitațiunii publice minuente Vineri, în 6/18 Decemvrie a. e., la 10 ore a. m., în școala gr.-or. din Pianul-de-sus.

Prețul de strigare conform preliminarului de spese e 3078 fl. 32 cr.

Materialul și cărașurile le da comuna.

Doritorii de a licita vor avea a depune ca vadium 10% din prețul strigării.

Planul și preliminarul de spese, precum și condițiunile de licitare se pot vedea ori-când la oficiul parochial din Pianul-de-sus.

Cele-ce se aduc la cunoștința publică.

Pianul-de-sus, 3/15 Nov. 1896.

Comitetul parochial:

[2473] 1—1
Simion Ghibu,
paroch și preș.

Nr. 2907—1886.

[2492] 2—3

Publicare de licitare.

Din partea subscrisei antistii comunale se face publicamente cunoscut, că dreptul de încasatul vămii pentru tirg, ce este proprietatea comunei Câmpeni, la 27 Noemvrie a. e., dimineața la 10 ore, în cancelaria comună se va da pe calea licitațiunii în arandă pe anii 1897, 1898 și 1899

Prețul strigării: 7552 fl.

Oferte în scris provăzute cu vadiumul de 10% se primesc.

Condițiunile de licitare se pot observa în cancelaria comună.

Antistia comună.

Câmpeni, în 14 Noemvrie 1896.

Vasiliu Tomuța,
not. cerc.

Georgiu M. Corcheș,
primar.

Ein Fräulein

welches viele Jahre in hervorragen den Instituten Frankreichs, Belgiens und Deutschlands als Lehrerin gewirkt hat, emphielt sich zum Unterrichte in der

französischen Sprache

nach einer leichtfasslichen Methode. Näheres Franziskanergasse Nr. 20. Parterre.

[2490] 2—3

Domnii acționari ai cassei de credit și de economii „**Racoțana**” din Șica-mare, care încă nu și-au solvit deplin acțiunile, sînt rugați a și-le solvi până în 31 Decemvrie a. e. st. n., la din contră se va proceda în sensul legii.

[2494] 1—6

Direcțiunea.

Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Noutăți musicale.

La librăria „**Tipografia**”, soc. pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare următoarele piese pentru voce și piano.

Alexandrescu Ernest I.	„Ai plâns și tu vre-odată?” romanță pentru voce și piano	1.—
„Nu inteleg”	„	1.—
„Pictorial”	„	1.—
„Un fir electric”	„	1.50
Belortu D. C.	„L'Affection”, polca franceză pentru piano	1.—
Burlan Ioan D.	„De Braila a Gènes”, galop pentru piano	1.—
„Sărba Bucureștenilor”, pentru piano	„	1.—
„Dida”, polca mazuca pentru voce și piano	„	1.50
Cristide Dimitrie St.	„Isvorul”, romanță pentru voce și piano	1.—
„Liniște”, vals pentru piano	„	1.50
Cirillo Alphonse	„Am plâns”, romanță pentru voce și piano	1.50
„Singularitatea”, romanță pentru voce și piano	„	1.50
„Claire”, polca pentru piano	„	1.—
Decker Carol	„Institutele-Unite”, vals pentru piano	2.—
Dimitrescu Const.	„Sărba Bucureștenilor”, pentru piano	1.—
„Sărba Mirilor”, pentru piano	„	1.—
Fotino Gh.	„Jubileul Marș”, pentru piano	1.50
„Suvorile Hora”, pentru piano	„	1.—
Ionescu G.	„Elisa”, polca franceză pentru piano	1.—
„Zéphir”, polca mazuca pentru piano	„	1.50
Kneisel Anton	„Souvenir de Zürich”, polca mazuca	1.—
Lutz Mayer	„Pas de quatre original”	1.—
Margaritescu Michel	„Gavotte dela Princesse Marie”	1.50
Mironescu Mathilde	„Les beaux yeux”, valse pentru piano	2.—
Moinaru Costache	„Terăcută”, cântec popular pentru voce și piano	1.—
Nițescu P. G.	„Hora intrării”, pentru piano	1.50
Ochiabii G. N.	„Hora Margareta”, pentru piano	—50
„Hora terănească”, pentru piano	„	—50
„Hora ovreicută”, pentru piano	„	—50
„Hora nebună”, pentru piano	„	—50
„De te-ar prinde neica în crâng”	„	—50
„Hora Ochiabii”, pentru piano	„	—50
„Hora nopții”, pentru piano	„	—50
„Sărba oltenescă”, pentru piano	„	—50
„Hai Cristei”, pentru piano	„	—50
„Hora luncii”, pentru piano	„	—50
„Hora Florească”, pentru piano	„	—50
„Hora Zuralia”, pentru piano	„	—50
„Ca la ușa corului”, țigănească pentru piano	„	—50
„Hora Aurora”, pentru piano	„	—50
„Hora ochesică”, pentru piano	„	—50
„Hora frunza”, pentru piano	„	—50
Oppelt W.	„Flori în vale”, polca mazuca pentru piano	1.—
Paulmann Sigismund	„Toujours avec argent”, polca franceză pentru piano	1.—
„La blonde”, polca mazuca pentru piano	„	1.—
„Turda”, marș patriotic	„	1.—
Paulmann Sigismund	„Hora Reginei”	—50
„Sărba păpușilor”	„	—50
„Marș turcesc”	„	—50
„Pune talpa la pământ”, brân pentru voce și piano	„	—50
„La belle Alexandrine”, mazuca de salon	„	1.50
„Souvenir de Focșani”, polca mazuca	„	1.—
„Pensees de Printemps”, Morcean de salon	„	1.50
„Kreutz-Polca”, original	„	1.25
„Doina Jiului”, pentru voce și piano	„	1.50
„E greu să uți”, romanță pentru voce și piano	„	1.50
„Pe iubesc”, romanță pentru voce și piano	„	1.—
„Cecilia”, vals pentru piano	„	2.—
Vasilin N.	„Pe anipele amorului”, vals pentru piano	2.—
Zika Anton	„	2.—

Noutăți apărute în urmă.

Burlan I. D.	„En Vogue Quadrille”	1.50
„Nunta de argint”, marș	„	1.—
Capșa M.	„Intermezzo”, pentru piano	1.—
Cirillo Ant.	„Les fleurs de Mai”, valse	2.—
Dimitrescu C.	„Sărba oficerilor”	1.—
Ivanovici	„La fille du Marin”, valse	2.—
Kaps C.	„Daisy Bell”, valse (All Right)	1.50
Lowthian	„Veneția”, vals	1.50
Pursch O.	„Nunta de argint”, vals	2.—

„Veselia română”,

colecțiune de piese alese, pentru voce și piano.

Nr. 1. Raynald L.	„Vinul de Cotnari”, vals cânt. cu cuvinte rom. și fran.	1.—
2. Sayers Henry L.	„Tararabun-der-é”, cânt. cu cuvinte românești și franțoești	1.—
3. Filloleanu Al.	„Imnul școlarului”, pentru 3 voci și piano	1.—
4. Alexandrescu Er. I.	„Nu inteleg”, romanță	1.—
5. Moniuszko	„Cosacul”, cântec polinez. cu cuvinte române	1.—
6. Vargă F.	„Mustăți”, polca cu cuvinte române și franceze	1.50
7. Mureșianu A.	„Deșteaptă-te Române”, cântec patriotic	1.—
8. Dorianu I.	„Liliacul alb”, cu cuvinte române și franceze	1.50
9.	„E. ah! iubirea”, cantonetă pentru voce și piano	1.50
10. Denza L.	„Ochi albaștri”, cu cuvinte române și italiene	1.50
11. Cuna L.	„O dragă Margareta”, cuvinte de I. Dorianu	1.—

Noutăți apărute în urmă.

Volstedt	„Lustige Brüder” (Frații veseli), vals	1.—
Voreas D. D.	„In fânul de cîrind cosit”, romanță	1.—
Wagner F.	„Vulturul”, marș (Unter Doppel Adler)	1.—
Wiest Louis	„Privighetoarea de peste Olt”, potpourri național Nr. 1/2	2.—
Nr. 12. Zeller	„Nu fi supărat”, Sei nicht böse, cuvinte de Dorianu	1.—
13. Gozlan	„Visul” (Le rêve), romanță, cuvinte de Dorianu	1.50
14. Dumitriu	„Cât te-am iubit”, romanță	1.—
15. Dorianu	„All Right”, cuvinte române și franceze	1.—
16. Dumitriu	„Sărba lui Zădăraș”, cu cuvinte	1.—
17. Dorianu	„La tine copilă dragă”, romanță	1.—

O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-acidă bicarbonată

Isvorul „Matilda” de Bodok

care după experiențele făcute s'au dovedit că o apă medicinală prea efica și plăcută mai ales: la **conturbări de mîsture, maladiile stomacului, a rinichilor, a besicii udului și ale organelor respiratoare etc.**

[1739] 75—100

Borviz de primul rang

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul seu mare în acid carbonic natural — de un gust și efect prea plăcut și binefăcător — va îndeplini chiar și pretențiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

Deposît în Sibiu, Sighișoara și Alba-Iulia:

la domnul I. B. Misselbacher sen., Cluj; Segesváry és társai, Déva; Balog Gyula, Orăștie; Németh János; în Brașov deposit propriu strada Căldărarilor nr. 68, și se poate com. da și de-a dreptul dela administrațiunea subsemnată.

Cu toată stima

Administrațiunea isvorului „MATILDA”:

Josef György,

(comit. Hárónszék). Bodok. (Transilvania).

De oare-ce eu toate mărfurile le vînd exclusiv numai pe lângă solvere în număr, și prin aceasta prețurile se ieftinesc într'un mod însemnat și ajung și eu la oare-care profit, așadar de azi începînd voi lăsa să se imbucre cu adevărat fiecare cumpărător al mărfurilor liferate de casa mea cu prețuri moderate și însoțite de oare-care profituri, și anume fără orice reclama mai departe

[2328] 5—20

Pe lângă ori-ce preț!

și mai ieftin **vînzarea totală** ca la

a vinde articoli din depositul meu grandios sortat ș. a.

haine de bărbați și copii

producțiune proprie,

ghete pentru dame și domni, cravate, pălării și corturi p. t. publicului, și asigur, că ori-cine va fi îndestulit în toată direcțiunea. Tot cu această intențiune îngrijesc cu deosebire și de

atelierul meu grandios de croitorie

care stă sub conducerea unui croitor versat și expert, este provăzut cu o multime de stofe din țeri interne și externe, din lână de oaie și garantat veritabile, unde de acum încolo voi primi pe lângă cele mai ieftine prețuri

comande după măsuri

pe lângă o efectuare în termen de 24 ore.

Ar fi de dorit, ca preastimatul public, în interesul seu să și câștige cât mai curînd o convingere faptică despre depositul meu de croitorie din nou arangiat, precum și despre soliditatea și ieftinătatea marfei servită.

Observ, că sînt aplicat a da articolele din depositul meu și pe lângă plată în rate și condițiuni favorabile.

Cu toată stima

Isak Ascher

Atelier de croitorie, deposit de haine gata pentru domni și copii. Strada Cisnădiei nr. 4—6. SIBIU. Palatul comădei de corp.

La „**Tipografia**”, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare **opul premiat** și publicat de Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român

La „**Tipografia**”, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare, cu prețul de 20 cr. broșura:

Die rechtliche Grundlage des Dualismus

Basa de drept a dualismului

de

Dr. N. D. cavalier de Freda.

Broșura aceasta, scrisă nemțește și apărută în Viena, este dedicată energicului

Dr. Carol Lueger.

POVEȘTI DIN POPOR

adunate de

Ioan Pop-Retegeanu.

Acest op, care se extinde pe 216 pagine, cuprinzînd cele mai frumoase povești și la urmă o însemnare a provincialismelor, costă numai

50 cr. plus 10 cr. porto.

„Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Călimdarul Poporului

pe anul comun

1897.



Anul XII.

SIBIU.

Editura și tiparul „**Tipografie**”, societate pe acțiuni.

Cu două portrete ale dlui Dr. Ioan Rațiu.

Sumar: Călimdarul astronomic și bis-ricesc, cu povești economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1897. — Genealogia domnitorilor europeni. — Posta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile nouă și vechi. — Scara timbrelor. — Auoritaile bisericesti române din Transilvania și Ungaria. — Alexandru Vlăduț (cu o schiță literară). — „Dela sezo-re” și „Un crăciun”, (nuvele). — Epigrame. — „Doina” de G. Coșbuc. — „O pagină din istoria anului 1848—49” de C. Vancu. — „Cine a sberat?”. — „Bucăția din gură” (anecdote). — Dr. Ioan Rațiu (biografie cu două portrete). — „I-torio e despre porumbi”. — „Pai de lei”, poezii de Ioan Nenițescu (cu o schiță literară). — „Snoave”. — Anton Pann (cu o schiță literară). — „Despre pricini de judecări” și „Pov-stea vorbii”. — „Dm-nestă și seara”, de doamna Colomb. — Victor Vlad Delamarina (cu o schiță literară). — „Al mai tare om din lumie” și „Noi n's acasă”. — „Răvașul nostru”, de Ioan Scurtu. — „Drept de neguțitor”, de Ioan Costin. — „Povețe”. — „Tir-gurile din Ungaria”. — „Tir-gurile principale din Bucovina și România.” — Inserate.

Prețul 20 cr., cu trimitterea pe posta 23 cr.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.